

EDUSKUNNAN VASTAUS 11/2006 vp

Hallituksen esitys laiksi kirkkolain muuttamisesta

Asia

Hallitus on vuoden 2005 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä laiksi kirkkolain muuttamisesta (HE 223/2005 vp).

Valiokuntakäsittely

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 1/2006 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

kirkkolain muuttamisesta

Kirkolliskokouksen ehdotuksen ja eduskunnan päätöksen mukaisesti *kumotaan* 26 päivänä marraskuuta 1993 annetun kirkkolain (1054/1993) 19 luvun 8 §, sellaisena kuin se on laissa 306/2002,

muutetaan 2 luvun 2 §:n 2 momentti, 5 luvun 4 § ja 5 §:n 2 momentti, 6 luvun 4 §:n otsikko ja 8 §:n 1 momentti, 8 luvun otsikko, 1 §:n otsikko ja 1 momentti, 3 §, 5 §:n 2 momentti ja 6 §, 18 luvun 3 §:n 2 momentin 5 kohta, 19 luvun 4 §:n 2 momentin 1 kohta sekä 24 luvun 3 §:n 1 momentin 4 ja 6 kohta, 7 §, 9 §:n 2 momentti ja 15 §,

sellaisina kuin niistä ovat 2 luvun 2 §:n 2 momentti laissa 771/1996, 8 luvun 1 §:n otsikko ja 1 momentti laissa 1691/1995, 3 § osaksi laissa 347/1998 ja 6 § laissa 821/2004 sekä 18 luvun 3 §:n 2 momentin 5 kohta, 19 luvun 4 §:n 2 momentin 1 kohta sekä 24 luvun 3 §:n 1 momentin 4 ja 6 kohta, 7 §, 9 §:n 2 momentti ja 15 § laissa 1274/2003, sekä

lisätään 6 luvun 4 §:ään uusi 2 momentti, 8 luvun 5 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 821/2004, uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, 17 a luvun 2 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 1274/2003, uusi 3 momentti, 24 luvun 9 §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 3 momentti ja 25 lukuun uusi 16 § seuraavasti:

2 luku

**Kirkkolaki ja muut kirkkoa koskevat
säädökset**

2 §

Kirkkolain säätäminen. Lausunnot ja esitykset

Kirkolliskokouksen tekemää kirkkolakiehdotusta tutkittaessa voidaan oikaista ehdotuksessa oleva sellainen lainsäädäntötekniinen virhe, joka ei vaikuta kirkkolakiehdotuksen sisältöön. Kirkkohallituksen tulee antaa asiasta lausunto ennen oikaisun tekemistä.

5 luku

Pappisvirka

4 §

Vaalikelpoisuuden tai äänioikeuden menettäminen

Pappi, joka on pidätettynä tai määräaikaisesti erotettuna papin- tai pappisviran toimittamisesta taikka viraltapantuna papinvirasta, ei ole vaalikelpoinen papillisiin luottamustehtäviin kirkossa. Pappisviran toimittamisesta pidätetyllä papilla ei ole oikeutta myöskään äänestää piispan, pappisasessorin tai lääninrovastin eikä hiippakuntavaltuuston jäsenten tai kirkolliskokousedustajien vaaleissa.

5 §

Kuuluminen hiippakuntaan ja rovastikuntaan sekä äänioikeus

Papinvirasta taikka muusta seurakunnan tai kirkon virasta eronnut pappi kuuluu edelleen siihen hiippakuntaan, johon hän erotessaan kuului. Hänellä on neljän vuoden aikana virkasuhteen päättymisestä lukien, ei kuitenkaan eroamisien

jälkeen, pappina äänioikeus tässä hiippakunnassa piispan, pappisasessorin, lääninrovastin sekä hiippakuntavaltuuston jäsenten ja kirkolliskokousedustajien vaalissa. Virkasuhteen päätyttyä anomuksesta toiseen hiippakuntaan siirretyllä papilla ei ole äänioikeutta näissä vaaleissa, jollei 4 momentista muuta johdu.

6 luku

Viranhaltijat ja työntekijät

4 §

Terveystilaa koskevat tarkastukset ja selvitykset

Virkaan otettava henkilö voidaan velvoittaa esittämään huumausainetestiä koskeva todistus yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain (759/2004) 7 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa virkaan nimittämisen edellytyksenä. Oikeudesta velvoittaa viranhaltija esittämään huumausainetestiä koskeva todistus on voimassa, mitä yksityisyyden suojasta työelämässä annetussa laissa säädetään.

8 §

Eroaminen virasta

Viranhaltijan eroamisikä on 68 vuotta.

8 luku

Kirkkoherranvaali ja seurakuntavaalit

1 §

Kirkkoherranvaali

Seurakunnan kirkkoherra valitaan kirkkoherranvaalilla.

3 §

Äänioikeus

Kaikilla viimeistään ensimmäisenä vaalipäivänä 18 vuotta täyttäneillä kirkon jäsenillä on vaaleissa yhtäläinen äänioikeus.

Äänioikeutta käytetään seurakuntavaaleissa siinä seurakunnassa, jossa äänioikeutettu on merkitty seurakunnan lännäolevaksi jäseneksi viimeistään vaalivuoden elokuun 15 päivänä. Valituksen johdosta uudelleen toimitettavissa seurakuntavaaleissa ja 5 §:ssä tarkoitetuissa poikkeuksellisissa seurakuntavaaleissa sekä kirkkoherranvaalissa äänioikeutta käytetään siinä seurakunnassa, jossa vastaava merkintä on tehty viimeistään 70 päivää ennen ensimmäistä vaalipäivää.

Vaaliluettelosta, vaalien toimittamisesta ja vaalien tuloksen laskemisesta säädetään tarkemmin kirkon vaalijärjestyksessä.

5 §

Poikkeukselliset seurakuntavaalit

Jos seurakuntajaon muutoksessa perustetaan uusi seurakunta, joka ei kuulu seurakuntayhtymään, ylimääräiset seurakuntavaalit on toimeenpantava, jollei sen kirkkovaltuustoa ole valittu 2 §:ssä tarkoitetuissa vaaleissa. Muussa 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa kirkkohallitus voi määrätä, ettei ylimääräisiä seurakuntavaaleja ole toimitettava, vaan

1) seurakuntayhtymään tulevien seurakuntien yhteisenä kirkkovaltuustona toimii jakamatoman seurakunnan kirkkovaltuusto tai entinen yhteinen kirkkovaltuusto vaalikauden loppuun;

2) uusia seurakuntavaaleja ei toimiteta kulumassa olevaa vaalikautta varten, jos muutos on vähäinen; tai

3) kirkkovaltuusto, yhteinen kirkkovaltuusto tai seurakuntaneuvosto muodostetaan kulumassa olevan vaalikauden ajaksi uusia seurakuntavaaleja toimittamatta edellisten vaalien tuloksen perusteella 2 §:n 2 momentissa tarkoitettu-

jen vertauslukujen mukaan laaditun nimisarjan nojalla.

Jos nimisarjassa oleva henkilö ei enää ole vaalikelpoinen, tulee hänen tilalleen nimisarjassa seuraava. Jos seurakunta yhdistetään toiseen seurakuntaan, on kirkkovaltuuston tai seurakuntaneuvoston jäsenten paikat jaettava seurakuntien kesken 11 luvun 7 §:n 2 momentissa säädettyä menettelytapaa noudattaen.

6 §

Vaalilautakunta ja keskusvaalitoimikunta

Vaaleja varten on kirkkovaltuuston tai seurakuntaneuvoston asettama vaalilautakunta, johon kuuluu kirkkoherra ja vähintään neljä muuta jäsentä sekä yhtä monta varajäsentä.

Vaalilautakunta jakautuu jaostoihin, jos seurakunta on jaettu vaaleja varten äänestysalueisiin. Jaosto on päätösvaltainen kolmijäsenisenä ja sen tehtävänä on huolehtia äänestyksen toimittamisesta äänestysalueella siten kuin kirkon vaalijärjestyksessä tarkemmin säädetään.

Yhteinen kirkkoneuvosto voi asettaa seurakuntavaaleja varten keskusvaalitoimikunnan, jonka tehtävistä säädetään kirkon vaalijärjestyksessä.

17 a luku

Yleisiä säännöksiä

2 §

Toimielimet ja luottamushenkilöt

Kirkolliskokousedustajien ja hiippakuntavaltuuston jäsenten vaaleja varten on tuomiokapitulin asettama vaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja ja muina jäseninä kaksi pappia ja kaksi maallikkoa sekä yhtä monta varajäsentä. Ahvenanmaan seurakunnista valittavan maallikkoedustajan ja maallikkojäsenen vaalia varten on tuomiokapitulin maallikoista asettama vaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja ja kaksi muuta jäsentä sekä yhtä monta varajäsentä.

18 luku

Piispa

3 §

Vaalin ajankohta, äänioikeus ja ehdokasasettelu

Vaalissa ovat äänivaltaisia

5) hiippakunnasta kirkolliskokoukseen valitut maallikkoedustajat ja hiippakuntavaltuustoon valitut maallikkojäsenet; sekä

19 luku

Tuomiokapituli

4 §

Päätösvaltaisuus

Tuomiokapituli käsittelee kuitenkin asian täysilukuisena, jos se koskee:

1) kirkkoherranvaalin vaaliehdotukseen kohdistuvaa oikaisuvaatimusta; tai

24 luku

Alistaminen ja muutoksenhaku

3 §

Oikaisuvaatimus

Viranomaisen päätökseen tyytymätön voi tehdä, jollei tässä laissa toisin säädetä, kirjallisen oikaisuvaatimuksen seuraavasti:

4) tuomiokapitulin päätöksestä, joka koskee 5 luvun 3 §:ssä tarkoitettua papin ja 6 luvun 12 §:ssä tarkoitettua lehtorin pysymistä kirkon tunnustuksessa sekä kirkkojärjestyksen 6 luvun 22 §:ssä tarkoitettua kirkkoherranvaalin vaaliehdotusta, sekä tuomiokapitulin alaisen toimielimen ja viranhaltijan päätöksestä tuomiokapitulille;

6) kirkkoherranvaalissa tai seurakuntavaalissa käytettävästä vaaliluettelosta vaalilautakunnalle.

7 §

Oikaisuvaatimus- ja valitusoikeus vaaliluettelosta

Kirkkoherra saa tehdä oikaisuvaatimuksen ja kirkollisvalituksen kirkkoherranvaalin ja seurakuntavaalien vaaliluetteloa vastaan sillä perusteella, että joku on virheellisesti jätetty pois vaaliluettelosta taikka merkitty siihen äänioikeutta vaille olevaksi tai äänioikeutetuksi.

Äänioikeutetun seurakunnan jäsenen oikaisuvaatimus- ja valitusoikeus määräytyy tämän luvun 6 §:n 1 momentin mukaan.

Oikaisuvaatimusta ei voida perustaa 8 luvun 3 §:n 1 ja 2 momentissa säädettyjen määräpäivien jälkeen tapahtuneisiin muutoksiin.

Hallinto-oikeuden on ratkaistava vaalilautakunnan päätöksestä tehty valitus kiireellisenä ennen vaalin toimittamista sekä lähetettävä tieto päätöksestä henkilölle, jonka äänioikeutta päätös koskee, sekä vaalilautakunnalle.

Vaaliluetteloa on noudatettava, vaikka lopullista päätöstä vaaliluettelon oikaisemisesta tehtyyn valitukseen ei ole saatettu vaalilautakunnan tietoon ennen vaaleja. Henkilön, jolla vaalilautakunnalle esitetyn hallinto-oikeuden päätöksen mukaan on äänioikeus, on kuitenkin annettava äänestää.

9 §

Oikaisuvaatimus- ja valitusaika

Oikaisuvaatimus kirkon vaalijärjestyksen 2 luvun 15 §:ssä tarkoitettua vaaliluetteloa vastaan on kuitenkin tehtävä viimeistään saman luvun 18 §:ssä säädetyn vaaliluettelon nähtävilläoloajan päättymisen jälkeisenä toisena arkipäivänä ja jätettävä kirkkoherranvirastoon.

Valitus kirkon vaalijärjestyksen 2 luvun 20 §:ssä tarkoitettua vaalilautakunnan oikaisuvaatimuksen johdosta antamasta päätöksestä on tehtävä seitsemän päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaamisesta. Valitus on osoitettava hallinto-oikeudelle ja jätettävä sanotussa ajassa kirkkoherranvirastoon, jonka tulee toimittaa se, ote pöytäkirjasta, vaalilautakunnan lausunto ja muut asiassa kertyneet asiakirjat kiireellisesti hallinto-oikeudelle.

15 §

Vaalituloksen oikaiseminen

Jos luottamushenkilön tai viranhaltijan vaalissa on menetelty lainvastaisesti, vaali on kumottava tai, jos virheellisyys koskee vain vaalin tuloksen laskemista, määrättävä se oikaistavaksi. Jos piispanvaalissa, kirkkoherranvaalissa, seurakuntavaalissa taikka kirkolliskokousedustajan tai hiippakuntavaltuuston jäsenen vaalissa on menetelty laittomasti ja se on saattanut vaikuttaa vaalin tulokseen, vaali on määrättävä toimitettavaksi uudelleen, jollei valitusviranomaisen voi oikaista vaalin tulosta.

Helsingissä 28 päivänä helmikuuta 2006

25 luku

Täydentäviä säännöksiä

16 §

Kirkolliset kunniamerkit ja arvonimet

Kirkolla on Pyhän Henrikin ristin kunniamerkki ja Mikael Agricolan ristin kunniamerkki, joiden myöntämisen ja peruuttamisen edellytyksistä määrätään kirkkohallituksen hyväksymissä säännöissä. Kirkkohallitus määrää kirkon muista kunniamerkeistä ja ansiomerkeistä sekä niiden myöntämisen ja peruuttamisen edellytyksistä.

Arkkipiispa päättää Pyhän Henrikin ristin ja Mikael Agricolan ristin kunniamerkkien myöntämisestä kirkkohallituksen asettaman valmistelun esityksestä. Kirkkohallitus päättää muiden kunniamerkkien ja ansiomerkkien myöntämisestä.

Sen lisäksi, mitä julkisen arvonannon osoituksista annetussa laissa (1215/1999) ja sen perusteella annetussa tasavallan presidentin asetuksessa säädetään, piispa voi myöntää rovastin arvonimen sekä tuomiokapituli director cantus ja director musices -arvonimen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2006 kuitenkin niin, että niiden viranhaltijoiden oikeudesta pysyä siinä virassa, jossa eroamisikä on korkeampi kuin 68 vuotta, on voimassa, mitä siitä on säädetty 26 luvun 4 §:ssä.